

Bryssel den 15 maj 2020
REV1 – ersätter tillkännagivandet
av den 23 januari 2018

TILLKÄNNAGIVANDE TILL BERÖRDA AKTÖRER

FÖRENADE KUNGARIKETS UTTRÄDE OCH EU-REGLERNA OM SALUFÖRING AV UTSÅDE OCH ANNAT VÄXTFÖRÖKNINGSMATERIAL

Den 1 februari 2020 utträdde Förenade kungariket ur Europeiska unionen och blev ett tredjeland¹. Utträdesavtalet² föreskriver en övergångsperiod som löper ut den 31 december 2020³. Till och med det datumet är EU-rätten i dess helhet tillämplig på och i Förenade kungariket⁴.

Under övergångsperioden kommer EU och Förenade kungariket att förhandla om ett avtal om ett nytt partnerskap, som bland annat avser inrättandet av ett frihandelsområde. Det är dock inte säkert att ett sådant avtal kommer att ingås och träda i kraft vid övergångsperiodens utgång. Under alla omständigheter skulle ett sådant avtal skapa en förbindelse som när det gäller villkor för marknadstillträde kommer att skilja sig avsevärt från Förenade kungarikets deltagande i den inre marknaden⁵ och EU:s tullunion samt på området för mervärdesskatt och punktskatt.

Därför erinras alla berörda parter, och särskilt ekonomiska aktörer, om den rättsliga situation som gäller efter övergångsperiodens utgång (del A nedan). I detta tillkännagivande förklaras också vissa relevanta separationsbestämmelser i utträdesavtalet (del B nedan), samt de regler som är tillämpliga i Nordirland efter övergångsperiodens utgång (del C nedan).

¹ Ett tredjeland är ett land som inte är medlem i EU.

² Avtal om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, EUT L 29, 31.1.2020, s. 7 (nedan kallat *utträdesavtalet*).

³ Övergångsperioden får, före den 1 juli 2020, förlängas med högst ett eller två år (artikel 132.1 i utträdesavtalet). Förenade kungarikets regering har hittills uteslutit en sådan förlängning.

⁴ Med förbehåll för vissa undantag som anges i artikel 127 i utträdesavtalet, vilka inte är relevanta för detta tillkännagivande.

⁵ Ett frihandelsavtal omfattar exempelvis inte de principer som förknippas med den inre marknaden (på området för varor och tjänster), såsom ömsesidigt erkännande, ”ursprungslandsprincipen” och harmonisering. Ett frihandelsavtal undanröjer inte heller tullformaliteter och tullkontroller, inbegripet sådana som rör varors och insatsvarors ursprung samt förbud och restriktioner vad avser import och export.

Råd till berörda aktörer

För att hantera de konsekvenser som anges i detta tillkännagivande rekommenderas särskilt följande:

Växtförädlare ska se till att de sorter som förs in i den gemensamma sortlistan godkänns av en EU-medlemsstat för att sorterna ska kunna saluföras i EU efter övergångsperiodens utgång. Berörda aktörer ska därför lämna in sina ansökningar till det ansvariga officiella organet i en EU-medlemsstat i god tid före utträdesdagen, för att säkerställa att dessa sorter i god tid också förs in i respektive nationella katalog och förtecknas i respektive gemensamma sortlista.

Växtförädlare ska se till att sorter av fruktplantsförökningsmaterial, som för närvarande ingår endast i Förenade kungarikets register, godtas av en EU-medlemsstat, eller sorter av förökningsmaterial av prydnadsväxter, som för närvarande endast finns upptagna i en leverantörs förteckning i Förenade kungariket, godtas av en leverantör i en EU-medlemsstat för att detta material ska kunna saluföras i EU efter övergångsperiodens utgång. Berörda aktörer ska därför lämna in sina ansökningar till det ansvariga officiella organet eller till en leverantör i en EU-medlemsstat i god tid före utträdesdagen, för att säkerställa att dessa sorter eller det materialet förs in i det nationella registret eller i en leverantörs förteckning i god tid före övergångsperiodens utgång.

Distributörer av växtförökningsmaterial från Förenade kungariket ska ta hänsyn till EU:s importrestriktioner.

Observera

I detta tillkännagivande tas inte upp EU-regler som rör

- växtskydd (växtskyddsbestämmelser),
- skydd av immateriella rättigheter för växtsorter, och
- genetiskt modifierade organismer.

När det gäller dessa aspekter håller andra tillkännagivanden på att utarbetas eller har offentliggjorts⁶.

A. RÄTTSLIG SITUATION EFTER ÖVERGÅNGSPERIODENS UTGÅNG

Efter övergångsperiodens utgång kommer EU-reglerna på området för utsäde och annat växtförökningsmaterial⁷ (nedan kallad *EU:s lagstiftning om växtförökningsmaterial*) inte

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_sv

⁷ Se bilaga.

längre att vara tillämpliga på Förenade kungariket⁸. Detta får särskilt följande konsekvenser:

1. GEMENSAMMA SORTLISTOR

För att få saluföras i hela unionen måste arter av utsäde av foderväxter, utsäde av stråsäd, betutsäde, utsäde av köksväxter, förökningsmaterial av köksväxter, utsädespotatis och utsäde av olje- och spånadsväxter (arter av lantbruks- och köksväxter) enligt EU:s lagstiftning om växtförökningsmaterial undersökas och godkännas av minst en medlemsstat och vara förtecknade i den gemensamma sortlistan enligt direktiv 2002/53/EG eller direktiv 2002/55/EG.

De sorter som Förenade kungariket har infört i de gemensamma sortlistorna får inte längre saluföras i EU efter övergångsperiodens utgång.

2. NATIONELLA REGISTER, NATIONELLA LEVERANTÖRERS FÖRTECKNINGAR

Enligt EU:s lagstiftning om växtförökningsmaterial får sorter av förökningsmaterial av vinstockar och av fruktplantor saluföras i hela unionen endast efter att de tagits upp i det nationella registret i en medlemsstat eller – när det gäller direktiv 98/56/EG om förökningsmaterial av prydnadsväxter – åtminstone i en leverantörs förteckning i en EU-medlemsstat.

Enligt direktiv 1999/105/EG får skogsodlingsmaterial saluföras i hela unionen endast när frökällan har tagits upp i det nationella registret i en medlemsstat.

Sorter som endast har tagits upp i Förenade kungarikets register eller som endast har tagits upp i en leverantörs förteckning i Förenade kungariket, får inte längre saluföras i EU efter övergångsperiodens utgång.

3. UNDERSÖKNINGSRESULTAT

Enligt artikel 7.1 i direktiven 2002/53/EG och 2002/55/EG ska godkännandet av en sort i de gemensamma sortlistorna eller det nationella registret grundas på en officiell undersökning utförd av en behörig myndighet i EU. Efter övergångsperiodens utgång måste undersökningsresultaten härröra från undersökningar i en EU-medlemsstat för att sorten ska förtecknas i de gemensamma sortlistorna eller tas upp i det nationella registret.

Växtförädlare ska också vara uppmärksamma på att det utöver undersökningar av särskiljbarhet, enhetlighet och stabilitet, som omfattas av samma krav i alla medlemsstater, för vissa arter också kommer att krävas ytterligare undersökningar av odlingsvärdet, i de fall då kraven i vissa medlemsstater skiljer sig från kraven i Förenade kungariket. Växtförädlare ska således se till att de erhåller alla undersökningsrapporter från Förenade kungariket före övergångsperiodens utgång och att de skriver in dem i en nationell katalog i en EU-medlemsstat.

⁸ Beträffande tillämpligheten av EU:s lagstiftning om växtförökningsmaterial i Nordirland se del C i detta tillkännagivande.

4. IMPORT

Enligt EU:s lagstiftning om växtförökningsmaterial får utsäde och andra växtförökningsmaterial inte importeras till EU från tredjeländer, såvida inte tredjelandet förtecknats av EU, i enlighet med EU:s lagstiftning om växtförökningsmaterial.

B. RELEVANTA SEPARATIONSBESTÄMMELSER I UTTRÄDESAVTALET

Enligt artikel 41.1 i utträdesavtalet får en befintlig och individuellt identifierbar vara som lagligen släppts ut på marknaden i EU eller i Förenade kungariket före övergångsperiodens utgång fortsätta att tillhandahållas på marknaden i EU eller i Förenade kungariket och röra sig mellan dessa två marknader tills den når slutanvändaren.

En ekonomisk aktör som åberopar den bestämmelsen har bevisbördan när det gäller att med hjälp av alla relevanta handlingar styrka att varan släppts ut på marknaden i EU eller i Förenade kungariket före övergångsperiodens utgång⁹.

I bestämmelsen avses med *utsläppande på marknaden* den första leveransen av en vara för distribution, förbrukning eller användning på marknaden i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller kostnadsfritt¹⁰. Med *leverans av en vara för distribution, förbrukning eller användning* avses att ”en befintlig och individuellt identifierbar vara, efter tillverkningsskedet, är föremål för ett skriftligt eller muntligt avtal mellan två eller flera juridiska eller fysiska personer om överlåtelse av äganderätt, andra egendomsrättigheter eller innehav av varan, eller är föremål för ett erbjudande till en eller flera juridiska eller fysiska personer om att ingå ett sådant avtal”¹¹.

Exempel: En enskild växt av en växtsort som ingår i Förenade kungarikets register och som en brittisk producent säljer till en brittisk distributör före övergångsperiodens utgång, kan fortfarande importeras till EU på grundval av registreringen i Förenade kungariket.

Detta påverkar inte växtskyddskontroller som kan gälla vid import efter övergångsperiodens utgång.

C. TILLÄMPLIGA REGLER I NORDIRLAND EFTER ÖVERGÅNGSPERIODENS UTGÅNG

Efter övergångsperiodens utgång är protokollet om Irland/Nordirland tillämpligt¹². Protokollet om Irland/Nordirland är föremål för regelmässigt återkommande samtycke av Nordirlands lagstiftande församling, och den inledande tillämpningsperioden löper ut fyra år efter utgången av övergångsperioden¹³.

⁹ Artikel 42 i utträdesavtalet.

¹⁰ Artikel 40 a och b i utträdesavtalet.

¹¹ Artikel 40 c i utträdesavtalet.

¹² Artikel 185 i utträdesavtalet.

¹³ Artikel 18 i protokollet om Irland/Nordirland.

Genom protokollet om Irland/Nordirland görs vissa bestämmelser i EU-rätten tillämpliga även på och i Förenade kungariket med avseende på Nordirland. I protokollet om Irland/Nordirland har EU och Förenade kungariket vidare enats om att i den mån EU-regler tillämpas på och i Förenade kungariket med avseende på Nordirland, behandlas Nordirland som om det vore en medlemsstat¹⁴.

I protokollet om Irland/Nordirland föreskrivs att EU:s lagstiftning om växtförökningsmaterial är tillämplig på och i Förenade kungariket med avseende på Nordirland¹⁵.

Detta innebär att hänvisningar till EU i delarna A och B i detta tillkännagivande ska förstås så att de inbegriper Nordirland, medan hänvisningar till Förenade kungariket ska förstås så att de endast avser Storbritannien.

Rent konkret innebär detta bland annat följande:

- Växtförökningsmaterial som släpps ut på marknaden i Nordirland måste följa EU:s lagstiftning om växtförökningsmaterial.
- Växtförökningsmaterial som har sitt ursprung i Nordirland och som transporteras till EU är inte importerat växtförökningsmaterial.
- Växtförökningsmaterial som transporteras från Storbritannien till Nordirland är importerat enligt EU:s lagstiftning om växtförökningsmaterial (se avsnitt A ovan).
- Ett eventuellt upptagande av Förenade kungariket på en förteckning (se avsnitt A ovan) skulle inte omfatta Nordirland.

Enligt protokollet om Irland/Nordirland får Förenade kungariket med avseende på Nordirland emellertid inte

- delta i unionens beslutsfattande och beslutsutformning¹⁶,
- inleda invändnings-, skydds- eller skiljeförfaranden i den mån de avser föreskrifter, standarder, bedömningar, registreringar, intyg, godkännanden och tillstånd som utfärdats eller utförts av EU:s medlemsstater¹⁷,
- fungera som ledande myndighet för bedömningar, granskningar och tillstånd¹⁸,

¹⁴ Artikel 7.1 i utträdesavtalet jämförd med artikel 13.1 i protokollet om Irland/Nordirland.

¹⁵ Artikel 5.4 i protokollet om Irland/Nordirland och avsnitt 42 i bilaga 2 till det protokollet. Kommissionen föreslår en förteckning över direktiven 66/401/EEG, 98/56/EG och 2008/72/EG i avsnitt 42 i bilaga 2 till protokollet om Irland/Nordirland (artikel 164.5 d i utträdesavtalet).

¹⁶ Om ett informationsutbyte eller samråd mellan parterna är nödvändigt kommer detta att äga rum i den gemensamma rådgivande arbetsgrupp som inrättats genom artikel 15 i protokollet om Irland/Nordirland.

¹⁷ Artikel 7.3 femte stycket i protokollet om Irland/Nordirland.

¹⁸ Artikel 13.6 i protokollet om Irland/Nordirland.

- åberopa ursprungslandsprincipen eller ömsesidigt godkännande vad gäller produkter som lagligen släpps ut på marknaden i Nordirland¹⁹.

Rent konkret innebär detta bland annat följande:

- Införande av växtförökningsmaterial i Förenade kungarikets nationella register eller i en leverantörs förteckning i Förenade kungariket, i enlighet med EU:s lagstiftning om växtförökningsmaterial, gör det möjligt att saluföra växtförökningsmaterial endast i Nordirland. Införande av växtförökningsmaterial i Förenade kungarikets nationella register eller i en leverantörs förteckning i Förenade kungariket gör det inte möjligt att saluföra växtförökningsmaterial i EU²⁰.
- Införande av växtförökningsmaterial i ett nationellt register i en EU-medlemsstat eller i en leverantörs förteckning i EU gör det möjligt att saluföra växtförökningsmaterial i Nordirland.
- De gemensamma sortlistor som upprättades genom direktiven 2002/53/EG och 2002/55/EG får inte omfatta sorter av utsäde som har förädlats eller undersökts i Nordirland och anmälts av Förenade kungariket.

Kommissionens webbplats om EU:s regler om växtförökningsmaterial (https://ec.europa.eu/food/plant/plant_propagation_material_en) innehåller allmän information om den unionslagstiftning som är tillämplig på utsäde och annat växtförökningsmaterial. Webbplatsen kommer att uppdateras med ytterligare information vid behov.

Europeiska kommissionen

Generaldirektoratet för hälsa och livsmedelssäkerhet

¹⁹ Artikel 7.3 första stycket i protokollet om Irland/Nordirland.

²⁰ Artikel 7.3 fjärde stycket i protokollet om Irland/Nordirland.

Bilaga: EU-regler på området för växtförökningsmaterial

- Rådets direktiv 66/401/EEG av den 14 juni 1966 om saluföring av utsäde av foderväxter²¹.
- Rådets direktiv 66/402/EEG av den 14 juni 1966 om saluföring av utsäde av stråsäd²².
- Rådets direktiv 68/193/EEG av den 9 april 1968 om saluföring av vegetativt förökningsmaterial av vinstockar²³.
- Rådets direktiv 98/56/EG av den 20 juli 1998 om saluföring av förökningsmaterial av prydnadsväxter²⁴.
- Rådets direktiv 1999/105/EG av den 22 december 1999 om saluföring av skogsodlingsmaterial²⁵.
- Rådets direktiv 2002/53/EG av den 13 juni 2002 om den gemensamma sortlistan för arter av lantbruksväxter²⁶.
- Rådets direktiv 2002/54/EG av den 13 juni 2002 om saluföring av betutsäde²⁷.
- Rådets direktiv 2002/55/EG av den 13 juni 2002 om saluföring av utsäde av köksväxter²⁸.
- Rådets direktiv 2002/56/EG av den 13 juni 2002 om saluföring av utsädespotatis²⁹.
- Rådets direktiv 2002/57/EG av den 13 juni 2002 om saluföring av utsäde av olje- och spånadsväxter³⁰.
- Rådets direktiv 2008/72/EG av den 15 juli 2008 om saluförande av annat föröknings- och plantmaterial av grönsaker än utsäde³¹.

²¹ EGT 125, 11.7.1966, s. 2298.

²² EGT 125, 11.7.1966, s. 2309.

²³ EGT L 93, 17.4.1968, s. 15.

²⁴ EGT L 226, 13.8.1998, s. 16.

²⁵ EGT L 11, 15.1.2000, s. 17.

²⁶ EGT L 193, 20.7.2002, s. 1.

²⁷ EGT L 193, 20.7.2002, s. 12.

²⁸ EGT L 193, 20.7.2002, s. 33.

²⁹ EGT L 193, 20.7.2002, s. 60.

³⁰ EGT L 193, 20.7.2002, s. 74.

- Rådets direktiv 2008/90/EG av den 29 september 2008 om saluföring av fruktplantsförökningsmaterial och fruktplantor avsedda för fruktproduktion³².

³¹ EUT L 205, 1.8.2008, s. 28.

³² EUT L 267, 8.10.2008, s. 8.